

ВІЙСЬКОВИЙ ІНСТИТУТУ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ ТА ІНФОРМАТИЗАЦІЇ
імені ГЕРОЇВ КРУТ

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ
ВІЙСЬКОВОГО ІНСТИТУТУ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ ТА
ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ІМЕНІ ГЕРОЇВ КРУТ

Затверджено Вченою радою інституту
Протокол від 24.12.2019 року №8

Київ – 2019

1. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає основні засади організації та супроводження дистанційного навчання в Військовому інституті телекомунікації та інформатизації імені Героїв Крут.

1.2. Під дистанційним навчанням (далі - ДН) розуміється індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини. Який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

ДН відповідно до Закону України “Про вищу освіту” є різновидом заочної форми навчання.

Технології ДН можуть бути використані в інших формах навчання військових фахівців в різноманітних комбінаціях (змішаних формах навчання); системі перепідготовки та підвищення кваліфікації, системі індивідуальної підготовки під час вивчення окремих дисциплін (тем) або блоків навчальних дисциплін.

ДН є складовою освітнього процесу військового інституту, який функціонує відповідно до вимог керівних документів та організований згідно з Положенням про організацію освітнього процесу у Військовому інституті телекомунікації та інформатизації імені Героїв Крут.

1.3. Метою дистанційного навчання є здійснення навчання шляхом застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій за певними освітньо-професійними програмами підготовки та навчальними план-програмами підвищення кваліфікації військовослужбовців.

1.4. Завданням дистанційного навчання є:

створення умов для особистого розвитку і творчої самореалізації слухачів;

створення рівних можливостей у здобутті якісної освіти;

доступність освіти та освітнього процесу незалежно від місця знаходження слухача;

формування загальнолюдських та національних цінностей;

розроблення та запровадження інноваційних педагогічних технологій дистанційного навчання;

постійне вдосконалення змісту навчання, орієнтація на новітні технології та методики навчання, максимальне використання в навчальному процесі сучасних інформаційно-аналітичних систем;

інтеграція освітніх та наукових підходів для розвитку діяльності інституту;

взаємозв'язок із навчальними закладами;

інтеграцію вищої освіти в європейський і світовий простір.

1.5. У цьому Положенні терміни і поняття вживаються у таких значеннях:

асинхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосуючи чи при цьому електронну пошту, форум, соціальні мережі тощо;

веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), у тому числі дистанційні курси – систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін (програм), яке доступне через Інтернет (локальну мережу) за допомогою веб-браузера та/або інших доступних користувачів програмних засобів;

веб-середовище дистанційного навчання – системно організована сукупність веб-ресурсів навчальних дисциплін (програм), програмного забезпечення управління веб-ресурсами, засобів взаємодії суб'єктів дистанційного навчання та управління дистанційним навчанням;

дистанційна форма навчання – форма організації освітнього процесу у військових навчальних закладах, яка забезпечує реалізацію ДН та передбачає можливість отримання випускниками документів державного зразка про здобуття відповідного ступеня і кваліфікації;

змішана форма навчання – форма організації освітнього процесу у військових навчальних закладах, під час якого технології ДН використовують обмежено, як засіб оновлення змісту й методів навчання та розширення доступу слухачів очної, заочної форми навчання до освітніх ресурсів ВВНЗ, держави та інших країн;

інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання – технології створення, накопичення, зберігання та доступу до веб-ресурсів (електронних ресурсів) навчальних дисциплін (програм) а також забезпечення організації і супроводу освітнього процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі Інтернету;

психолого-педагогічні технології дистанційного навчання – система засобів і прийомів, кроків, послідовне застосування яких забезпечує виконання завдань навчання, виховання і розвитку особистості;

репозиторій ресурсів дистанційного навчання – централізоване електронне сховище сертифікованих ресурсів ДН. Центральний репозиторій ресурсів ДН системи ДН Збройних Сил України містить усі сертифіковані ресурси ДН, що використовуються в системі підготовки військових фахівців Збройних Сил України;

ресурси дистанційного навчання – систематизоване зібрання інформації та навчально-методичних засобів, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін (програм), доступ до якого можливий через Інтернет (локальну мережу) за допомогою веб-браузера та/або інші доступні користувачеві програмні засоби;

синхронний режим - взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої всі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відеоконференції, соціальні мережі тощо);

система управління веб-ресурсами навчальних дисциплін (програм) - програмне забезпечення для створення, збереження, накопичення та передачі веб-ресурсів, а також для забезпечення авторизованого доступу суб'єктів дистанційного навчання до цих веб-ресурсів;

система управління дистанційним навчанням - програмне забезпечення, призначене для організації навчального процесу та контролю за навчанням через Інтернет та/або локальну мережу;

суб'єкти дистанційного навчання - особи, які навчаються (учень, вихованець, студент, слухач), та особи, які забезпечують навчальний процес за дистанційною формою навчання (педагогічні та науково-педагогічні працівники, методисти тощо);

технології дистанційного навчання - комплекс освітніх технологій, включаючи психолого-педагогічні та інформаційно-комунікаційні, що надають можливість реалізувати процес дистанційного навчання у навчальних закладах та наукових установах.

2. Реалізація дистанційного навчання

2.1. Дистанційне навчання в інституті реалізовується шляхом:

застосування дистанційної форми як окремої форми навчання та/або з використанням технологій дистанційного навчання обмежено, як засобу оновлення змісту й методів навчання та розширення доступу тих, хто навчається, до освітніх ресурсів інституту.

2.2. З метою забезпечення відповідності навчальних матеріалів для ДН вимогам до організації освітнього процесу, проведення експертизи веб-ресурсів навчальних дисциплін у інституті створюється методична комісія експертизи веб-ресурсів навчальних дисциплін. До складу методичної комісії входять:

голова комісії – заступник начальника інституту з навчальної роботи;

члени комісії – заступники начальників факультетів з навчальної та наукової роботи, провідні науково-педагогічні працівники інституту та представники підрозділу, який забезпечує впровадження ДН в інституті.

Основними завданнями методичної комісії є:

встановлення відповідності веб-ресурсів навчальних дисциплін вимогам до організації освітнього процесу та надання рекомендацій щодо їх використання;

визначення забезпеченості веб-ресурсами кожного з напрямів (спеціальностей) та надання рекомендацій Вченій раді інституту щодо можливості впровадження технологій ДН за певними спеціальностями (спеціалізація ми) підготовки та в системі підвищення кваліфікації;

здійснення експертизи матеріалів дистанційних навчальних курсів та подання на розгляд Вченої ради інституту з метою надання рекомендацій для їх використання в освітньому процесі як електронних навчально-методичних матеріалів, посібників (підручників).

Методична комісія в своїй роботі керується вимогами нормативно-правових актів з питань організації освітнього процесу, у тому числі з використання технологій ДН.

2.3. Для забезпечення впровадження навчання за дистанційною формою в інституті створено групу з організації та супроводження дистанційного навчання, основними завданнями якої є:

підготовка проектів нормативно-правових актів системи дистанційного навчання;

розроблення єдиних вимог щодо навчальних планів, програм і нормативів системи дистанційного навчання які відповідають стандартам вищої освіти та іншим законодавчим актам з питань освіти;

наукове-методичне супроводження процесу розвитку системи дистанційного навчання;

розроблення ресурсів дистанційного навчання, з урахуванням міжнародних стандартів дистанційного навчання.

2.4. Підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації осіб з використанням технологій дистанційного навчання здійснюються в інституті за навчальними план-програмами за визначеними спеціальностями.

2.5. Кількість слухачів, що навчаються за дистанційною формою навчання, визначається рішенням Вченої ради інституту в межах ліцензованого обсягу підготовки (підвищення кваліфікації, спеціалізації) за заочною формою навчання за погодженням із замовниками на підготовку військових фахівців з урахуванням потреб Збройних Сил України .

2.6. В системі дистанційного навчання використовуються тільки ресурси, які не містять інформації з обмеженим доступом.

2.7. Рішення щодо використання технологій дистанційного навчання у освітньому процесі приймається Вченою радою інституту.

3. Особливості організації навчального процесу за дистанційною формою навчання

3.1. Навчальний процес за дистанційною формою навчання здійснюється у таких формах: самостійна робота; навчальні заняття; практична підготовка, контрольні заходи.

3.2. Основними видами навчальних занять за дистанційною формою навчання є: лекція, семінар, практичні заняття, лабораторні заняття, консультації та інші.

3.3. Лекція, консультація, семінар, проводяться зі слухачами дистанційно у синхронному або асинхронному режимі відповідно до навчального плану.

3.4. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному або асинхронному режимі.

3.5. Практичне заняття, яке передбачає виконання практичних (контрольних) робіт, відбувається дистанційно в асинхронному режимі. Окремі практичні завдання можуть виконуватись у синхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

3.6. Лабораторне заняття проводиться очно у спеціально обладнаних навчальних лабораторіях або дистанційно з використанням відповідних віртуальних тренажерів і лабораторій.

3.7. До інших видів навчальних занять при здійсненні навчального процесу можуть відноситись ділові ігри, виконання проєктів у групах тощо. Ці види навчальних занять можуть проводитись очно або дистанційно у синхронному або асинхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

3.8. Практична підготовка слухачів, які навчаються за дистанційною формою навчання, проводиться за окремо затвердженою навчальним закладом програмою.

3.9. Контрольні заходи з навчальної дисципліни (предмета) при здійсненні підготовки фахівців за дистанційною формою навчання включають проміжний (тематичний, модульний), підсумковий та інші визначені планом курсу (програми) процедури оцінки знань, набутих слухачем у процесі навчання.

Усі контрольні заходи можуть здійснюватись відповідно до рішення Вченої ради інституту дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку за умови забезпечення аутентифікації того, хто навчається.

3.10. Державна атестація при підготовці фахівців за дистанційною формою навчання здійснюється згідно законодавства.

3.11. При організації навчального процесу за будь-якою формою навчання технології дистанційного навчання можуть використовуватись для методичного та дидактичного забезпечення самостійної роботи, контрольних заходів, а також при проведенні навчальних занять.

4. Забезпечення дистанційного навчання

4.1. Науково-методичне забезпечення дистанційного навчання включає: методичні (теоретичні та практичні) рекомендації щодо розроблення та використання педагогічно-психологічних та інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання;

критерії, засоби і системи контролю якості дистанційного навчання; змістовне, дидактичне та методичне наповнення веб-ресурсів (дистанційних курсів) навчального плану/навчальної програми підготовки.

4.2. Педагогічні, науково-педагогічні працівники інституту, які залучаються до впровадження в освітній процес дистанційного навчання, повинні підвищувати свою кваліфікацію щодо організації та володіння технологіями дистанційного навчання (не рідше одного разу на 5 років та обсягом не менше 108 академічних годин). Це має бути підтверджено

документом про підвищення кваліфікації за тематикою дистанційного навчання.

4.3. Системотехнічне забезпечення дистанційного навчання включає:

апаратні засоби (персональні комп'ютери, мережеве обладнання, джерела безперебійного живлення, сервери, обладнання для відеоконференц-зв'язку тощо), що забезпечують розроблення і використання веб-ресурсів навчального призначення, управління навчальним процесом та необхідні види навчальної взаємодії між суб'єктами дистанційного навчання у синхронному і асинхронному режимах;

інформаційно-комунікаційне забезпечення із пропускнуою здатністю каналів, що надає всім суб'єктам дистанційного навчання навчального закладу цілодобовий доступ до веб-ресурсів і веб-сервісів для реалізації навчального процесу у синхронному та асинхронному режимах;

програмне забезпечення загального та спеціального призначення (у тому числі для осіб з особливими потребами), яке має бути ліцензійним або побудованим на програмних продуктах з відкритими кодами;

веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), що необхідні для забезпечення дистанційного навчання, можуть містити:

методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо;

документи планування навчального процесу (навчальні програми, навчально-тематичні плани, розклади занять);

відео- та аудіозаписи лекцій, семінарів тощо;

мультимедійні лекційні матеріали;

термінологічні словники;

практичні завдання із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;

віртуальні лабораторні роботи із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;

віртуальні тренажери із методичними рекомендаціями щодо їх використання;

пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування із автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем;

ділові ігри із методичними рекомендаціями щодо їх використання;

електронні бібліотеки чи посилання на них;

бібліографії;

дистанційний курс, що об'єднує зазначені вище веб-ресурси навчальної дисципліни (програми) єдиним педагогічним сценарієм;

інші ресурси навчального призначення.

Перелік веб-ресурсів навчальних дисциплін (програм), необхідних для забезпечення дистанційного навчання, визначається в навчальному, науково організаційному відділі інституту залежно від профілю навчальної дисципліни та затверджується Вченою радою.

Для забезпечення дистанційного навчання слухачів інститут може створювати власні веб-ресурси або використовувати інші веб-ресурси, що пройшли перевірку встановленим порядком.

5. Порядок розроблення та внесення змін і доповнень

5.1. Положення про дистанційне навчання розробляється начальником групи організації та супроводження дистанційного навчання.

5.2. Положення погоджується у встановленому порядку із посадовими особами та вноситься на розгляд Вченої ради інституту і вводиться в дію наказом начальника інституту.

5.3. Зміни і доповнення до Положення розробляються начальником групи організації та супроводження дистанційного навчання та подаються на затвердження у порядку, визначеному для розробки Положення.

Начальник групи організації та супроводження дистанційного навчання
підполковник

М.ВЛАСЕНКО